

Tema 4: Les primeres civilitzacions. Mesopotàmia i Egipte

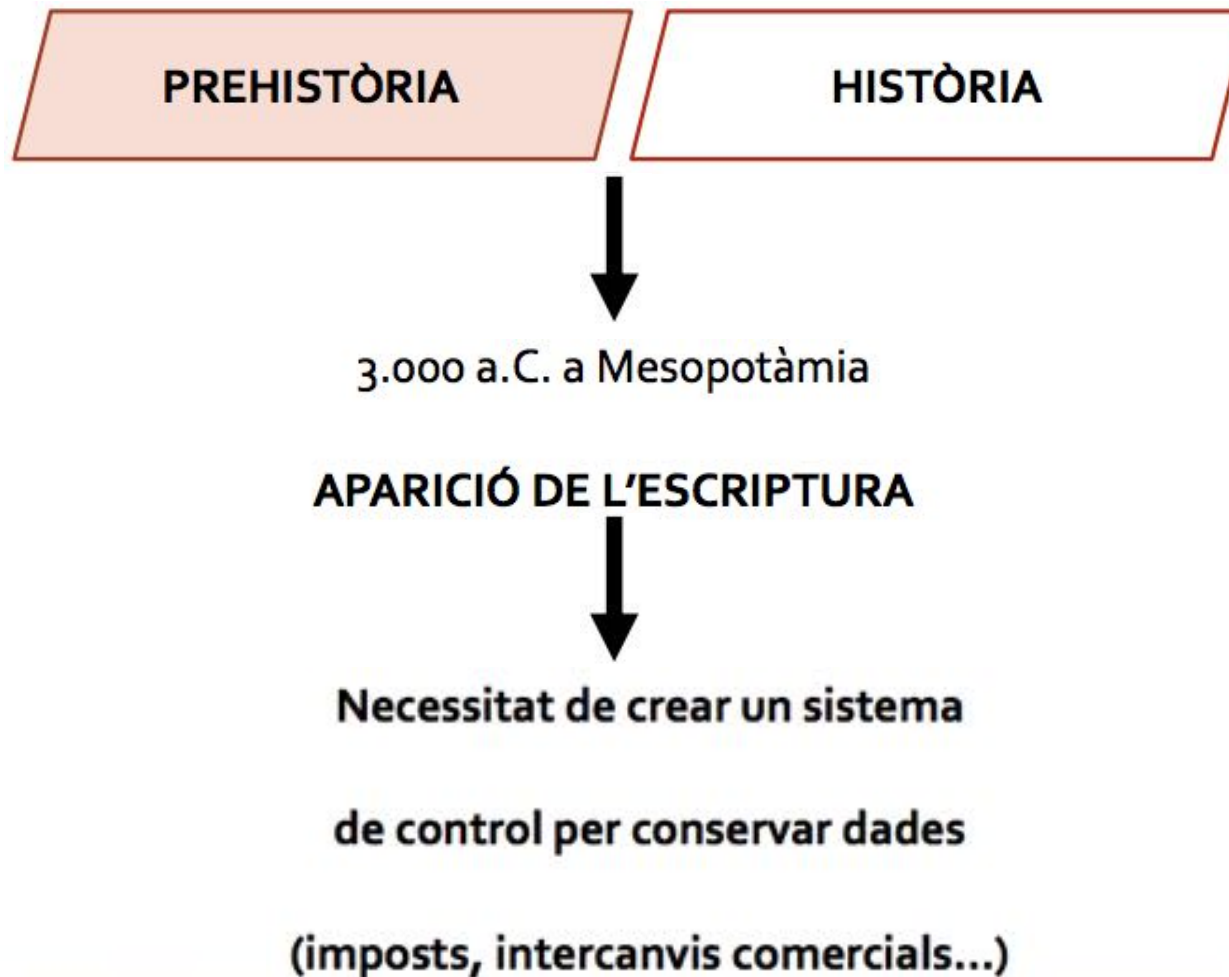
1.Introducció. Les primeres civilitzacions fluvials

2.Mesopotàmia

3.Egipte antic

1. Introducció. Les primeres civilitzacions fluvials

1.1. L'aparició de l'escriptura

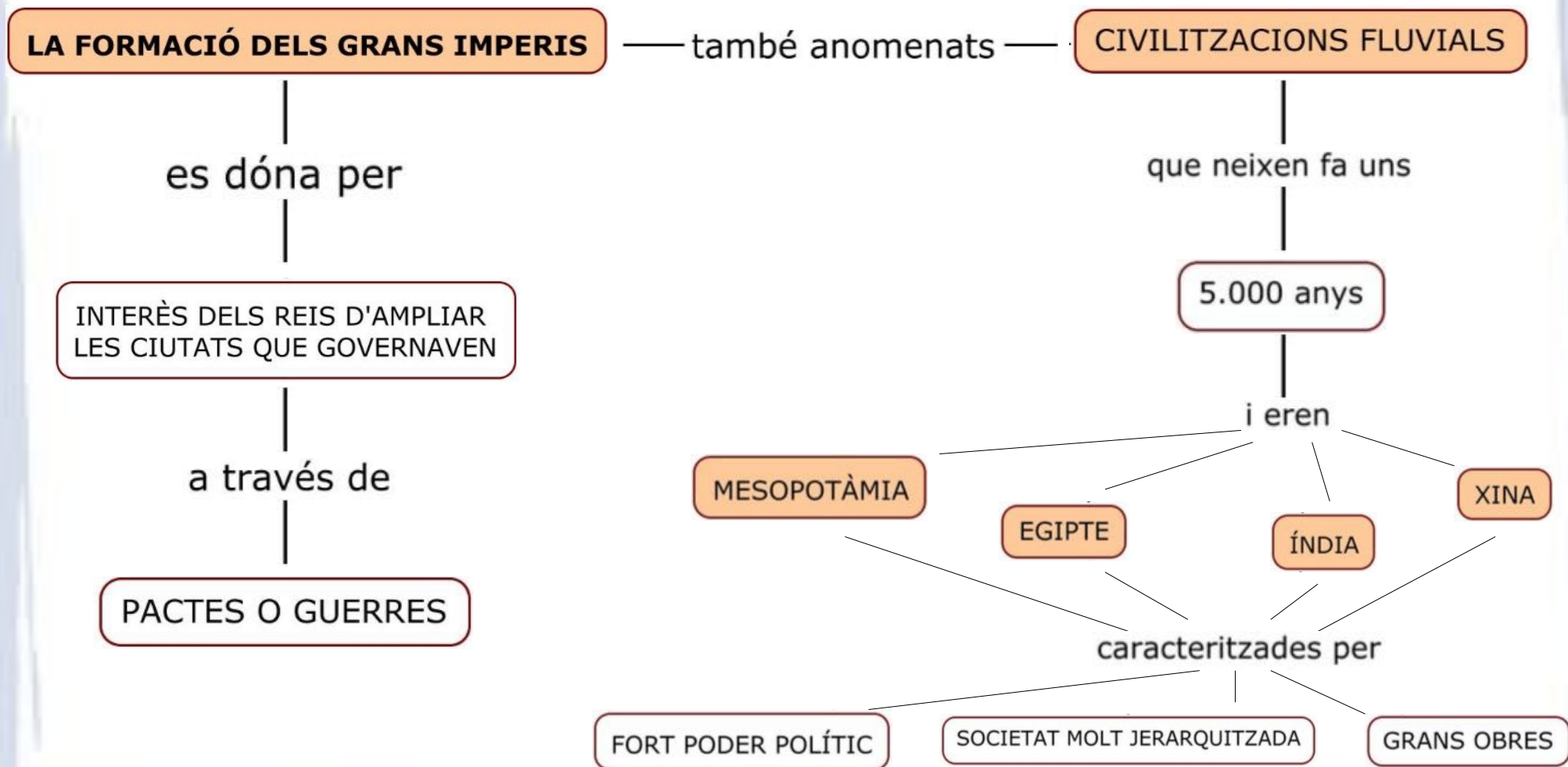
Esriptura cuneïforme

Codi de lleis d'Hammurabi (1800 aC)

1. Introducció. Les primeres civilitzacions fluvials

1.2. La formació dels grans imperis

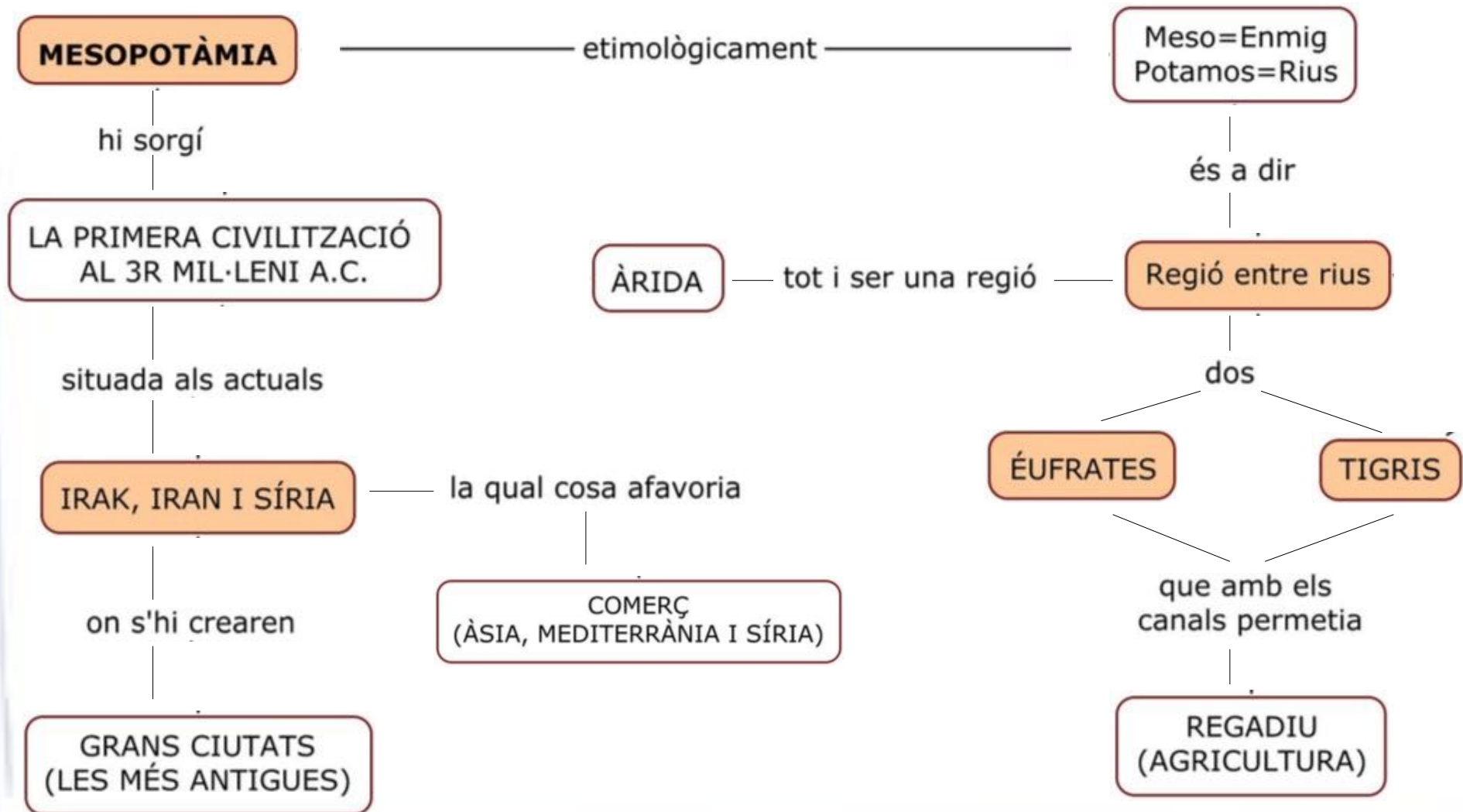

LEYENDA

Civilización egipcia	Civilización india
Civilización mesopotámica	Civilización china

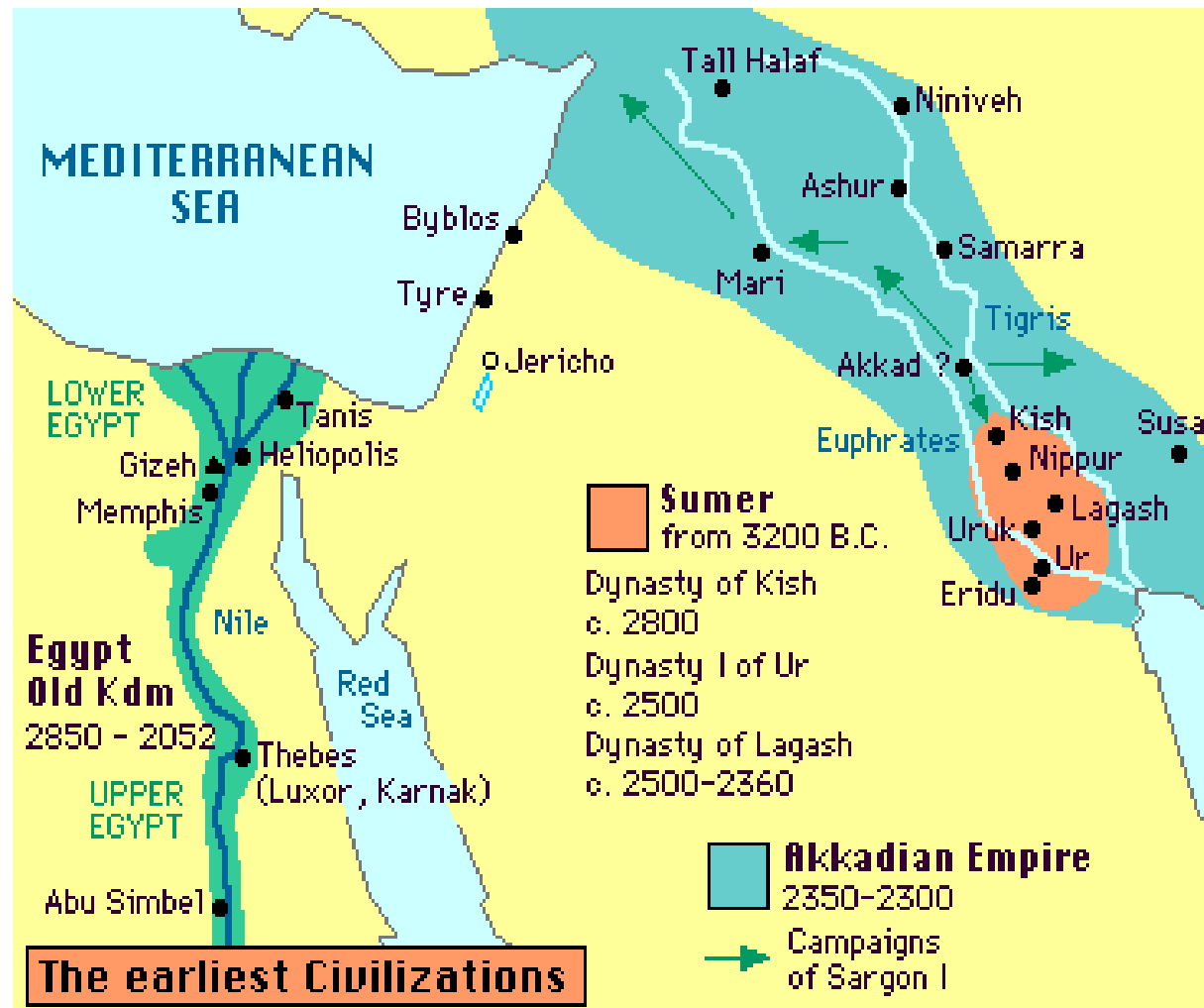
2. Mesopotàmia

2.1. Història de Mesopotàmia

A **SUMER** varen sorgir les primeres ciutats-estat independents: Ur, Uruk, Lagash i Eridu. Eren independents unes de les altres.

Reconstrucció de la ciutat d'UR

- Entre el III i el I mil·lenni a.C., les terres de Mesopotàmia varen ser dominades successivament per diversos pobles, que varen crear grans imperis.

REGNE D'AKKAD (III mil·leni aC)

IMPERI BABILÒNIC (1800 aC)

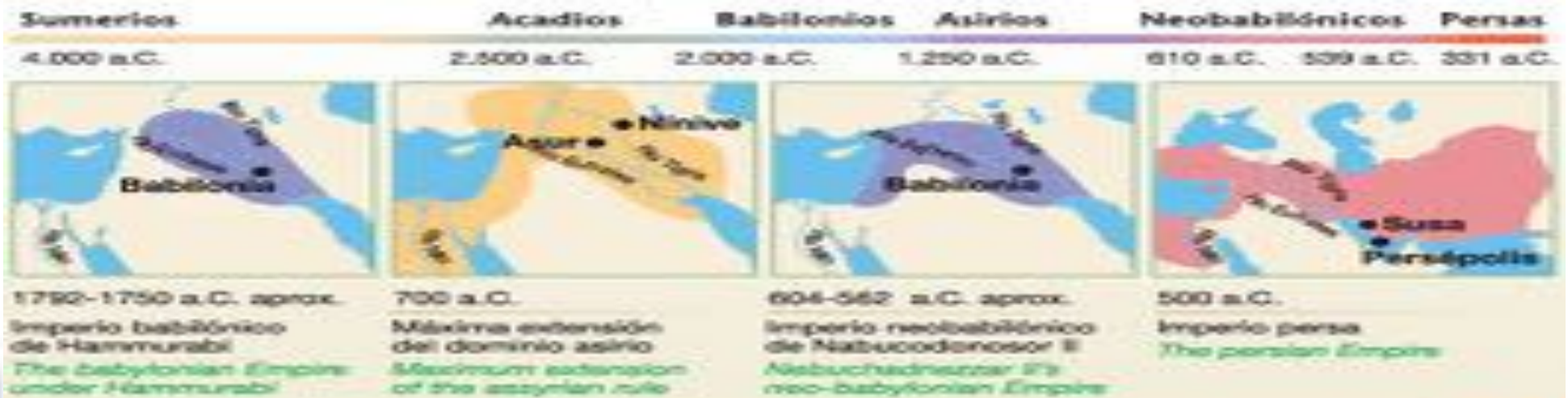

IMPERI ASSIRI (1300 aC)

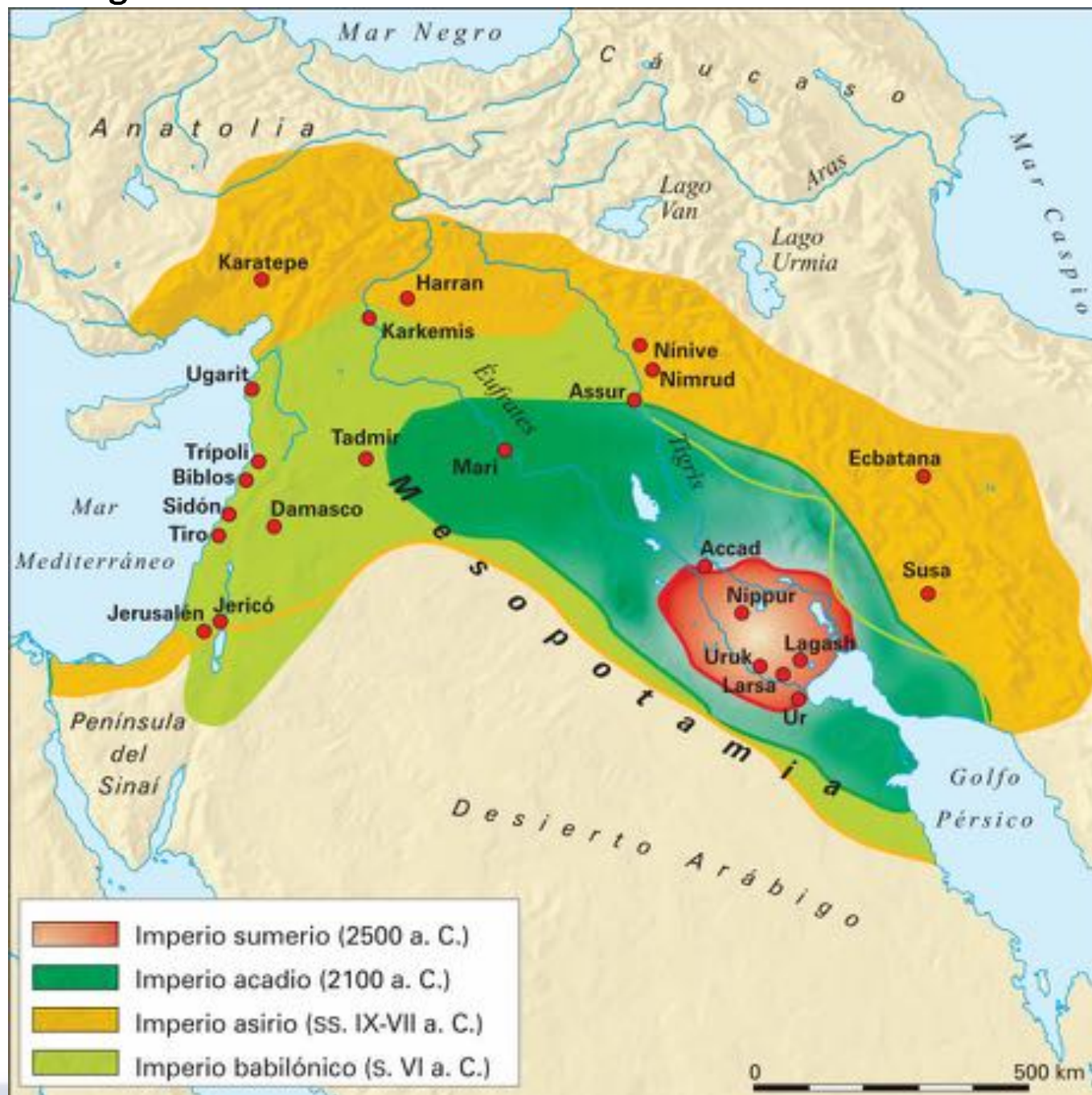
IMPERI PERSA (segle VI aC)

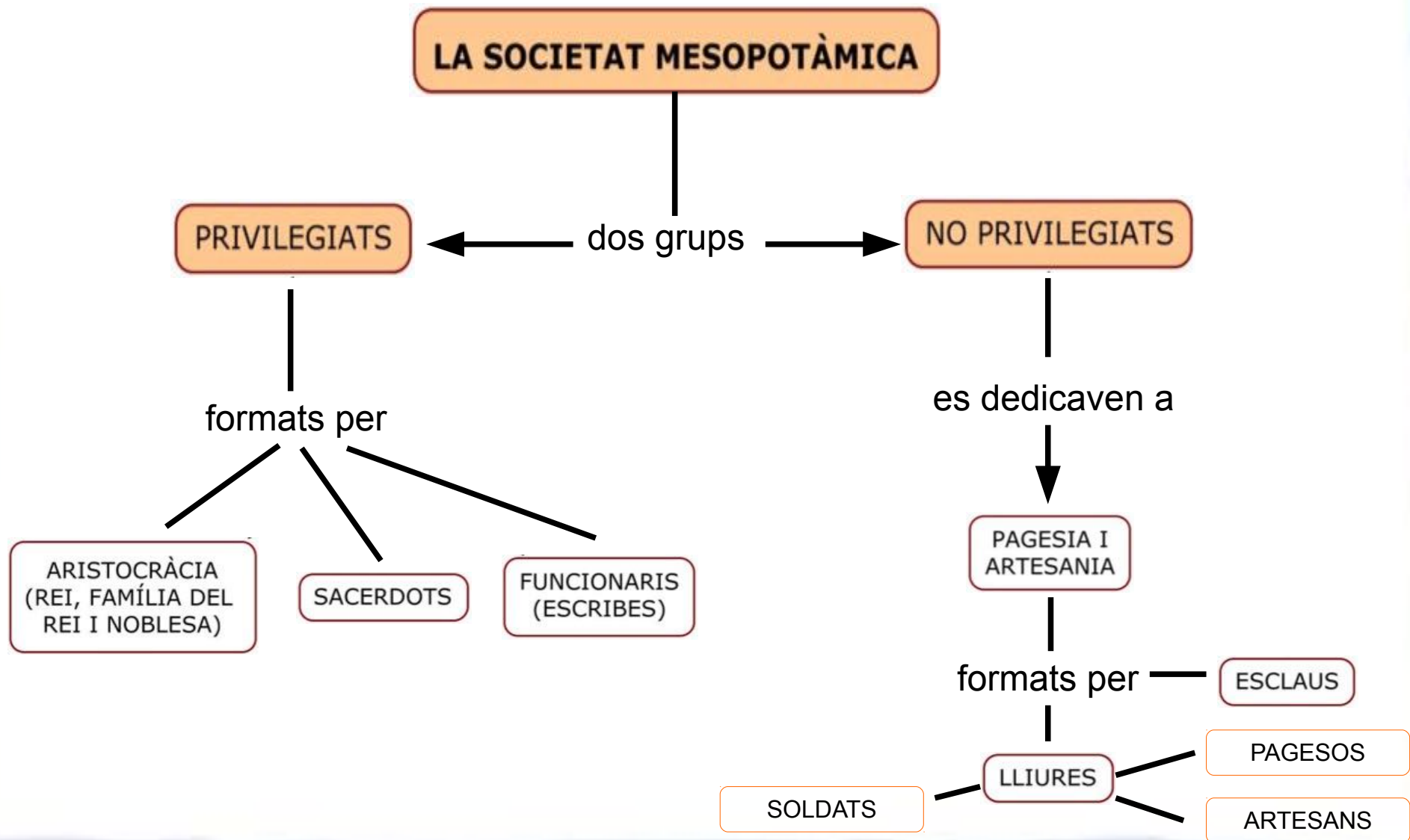

Principales creaciones *Main creations*

2.2. La societat mesopotàmica

Piràmide social a Mesopotàmia

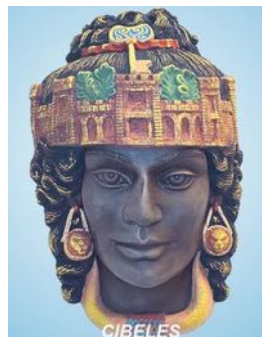
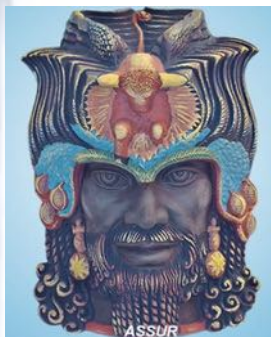

2.3. La cultura mesopotàmica

RELIGIÓ

La societat mesopotàmica era **politeista** i **no creia en la vida després de la mort**.

Els Déus eren **antropomorfs** i **immortals**.

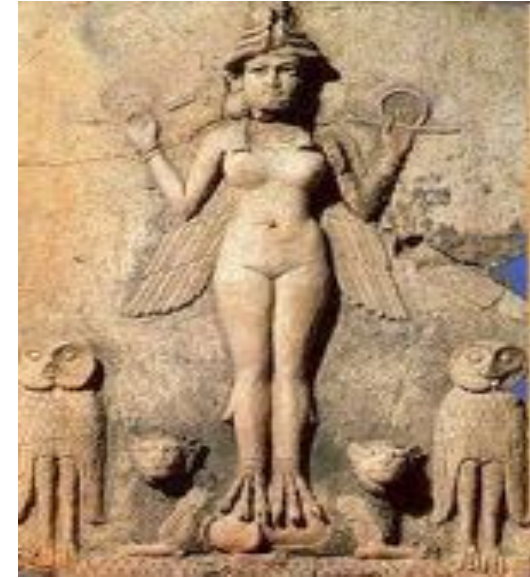

ENLIL (Déu
del vent)

ENKI (Déu
de la Terra)

ISHTAR (Deesa de
l'amor i la guerra)

MARDUK
(Déu de la
tempesta.
Patró de
Babilònia)

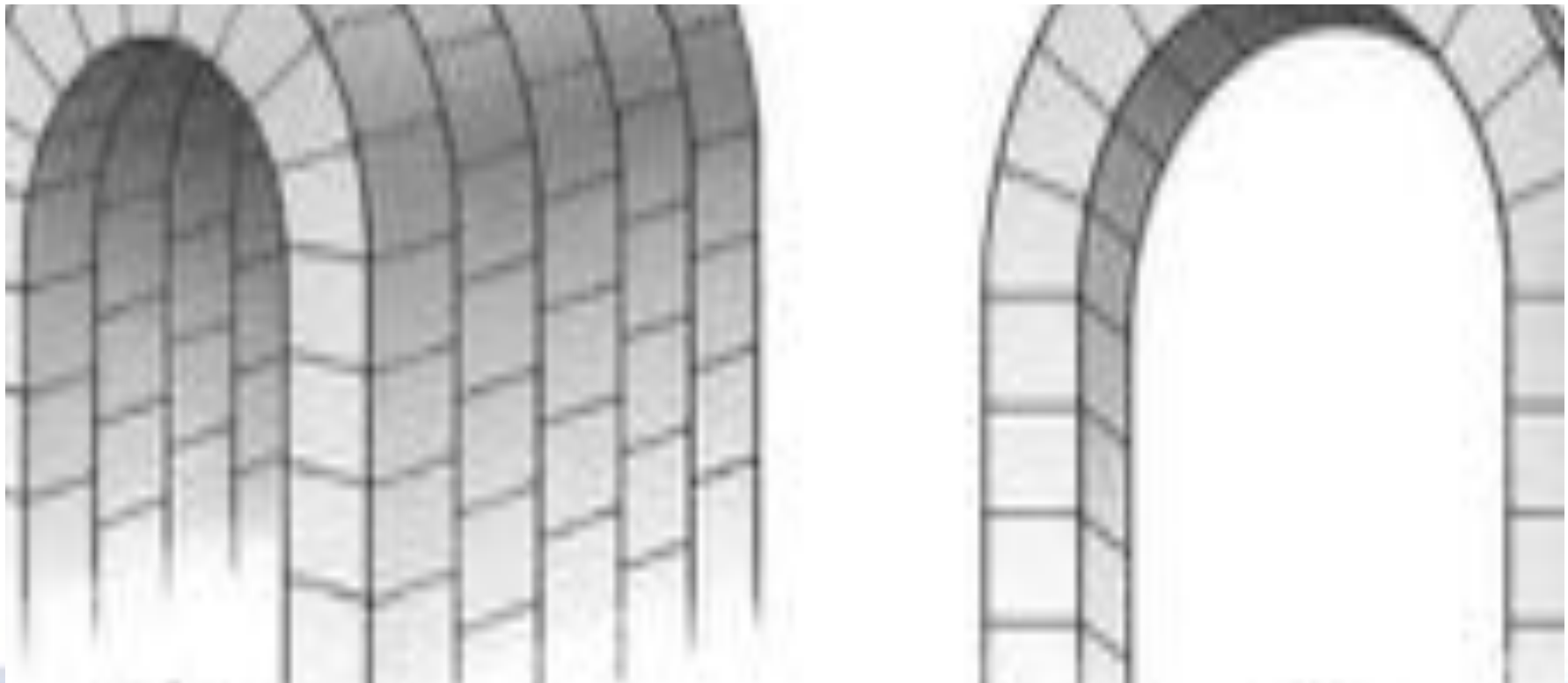
ASSUR
(Déu de la
vida vegetal)

2.3. La cultura mesopotàmica

ARQUITECTURA

Els mesopotàmics eren **grans constructors**, però en queden poques restes:

- Utilitzaven el maó (totxo) i l'atovó) com a materials constructius.
- Inventaren **l'arc** i la **volta**.

2.3. La cultura mesopotàmica

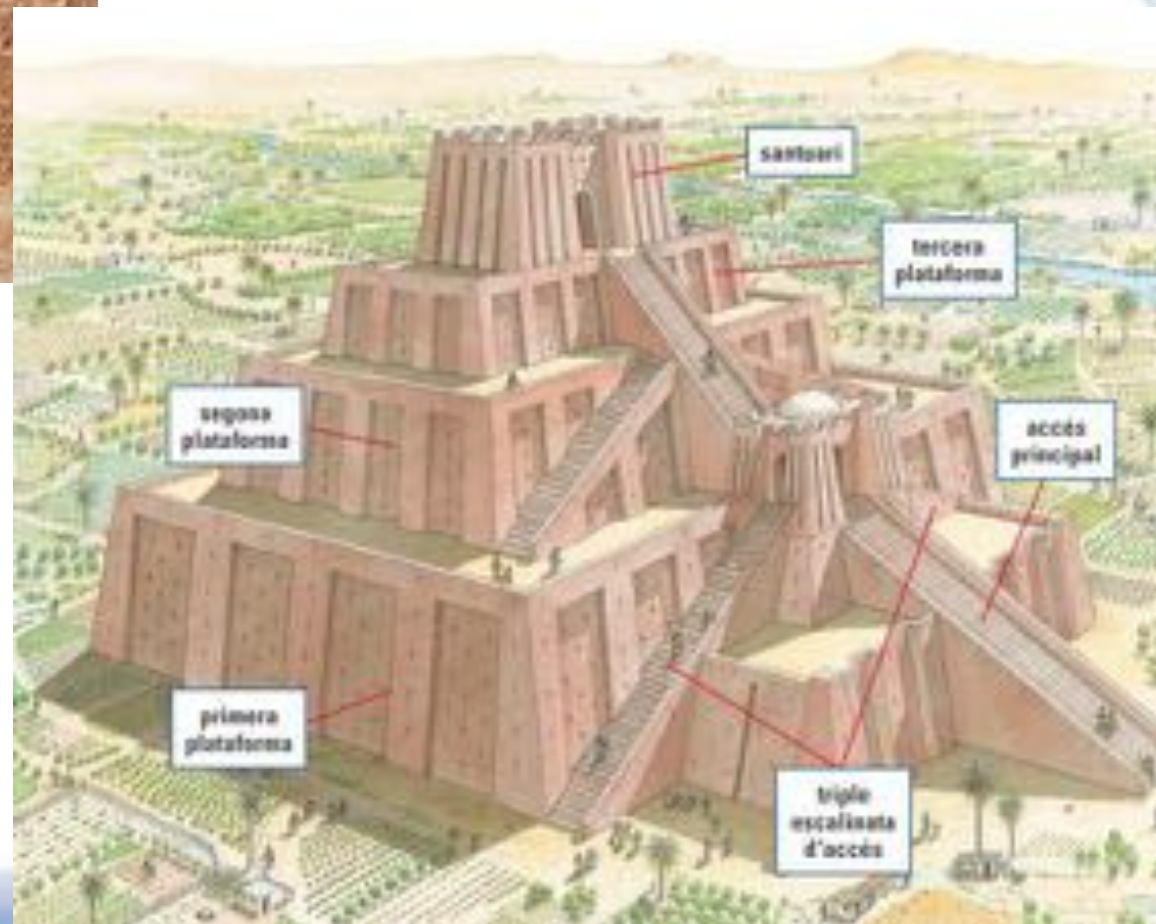
A les ciutats mesopotàmiques hi destaquen edificis molt importants que s'utilitzaven per les cerimònies col·lectives o en els què hi residia l'aristocràcia i la noblesa:

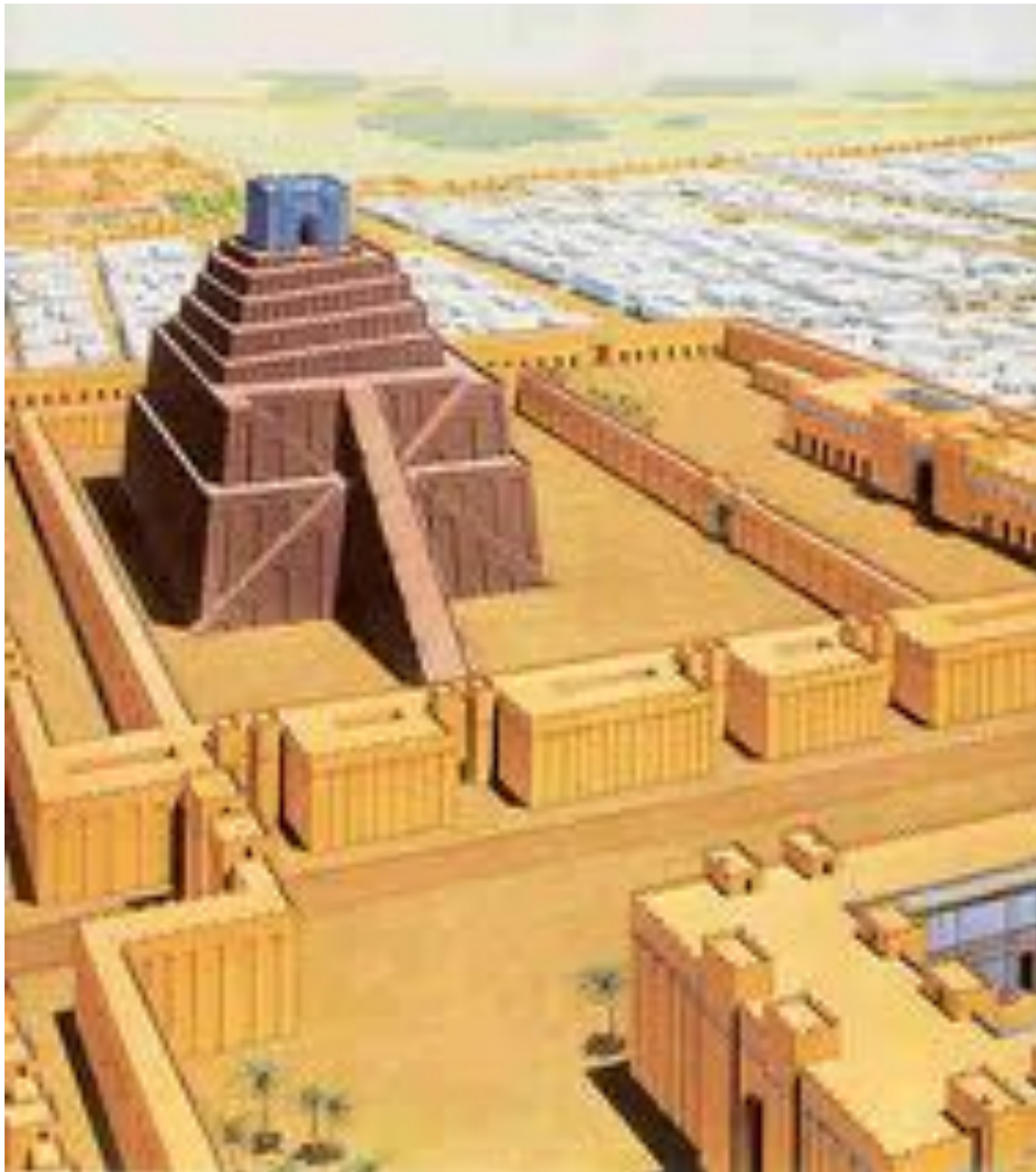
- **Temples:** seu del govern, dels tribunals i de les escoles. Al seu interior, o a prop, hi havia els **ziggurats** (santuaris que servien com a observatori astronòmic, lloc de culte i d'endevinació).
- **Palaus:** lloc de residència del rei.

**TEMPLE MESOPOTÀMIC:
ZIGGURAT**

PALAU MESOPOTÀMIC:

Runes del Palau de
Nabuconodosor II

ARQUITECTURA

- LES CIUTATS

Les ciutats estaven envoltades de **muralles**, recobertes de rajoles, i tenien quatre **portes fortificades**. Els **carrers** eren **estrets** i amb un **traçat irregular**. Excepcionalment hi havia alguns **carrers amples** en els que hi residia la **població més rica**.

Recreació de la ciutat de
Babilònia

Porta d'Ishtar

ESCULTURA

Els mesopotàmics elaboraven petites **estàtues** i **relleus**.

1. Les estàtues: solen ser masculines, ja que representen reis, déus i alts funcionaris.

Gudea,
de Lagaix,
rei sacerdot

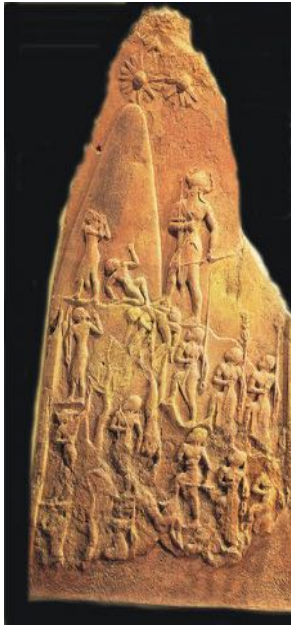

Sargon I

L'intendant Ebil-il de Mari,
Ablâtre, yeux lapis-lazuli.
Hauteur: 52 cm. Musée du Louvre

2. Els relleus i esteles: se solen realitzar damunt pedra. Temàtica política i religiosa. Es decoren les morades, portalades, amb escenes militars, de victòries. També utilitzat amb la ceràmica vidriada.

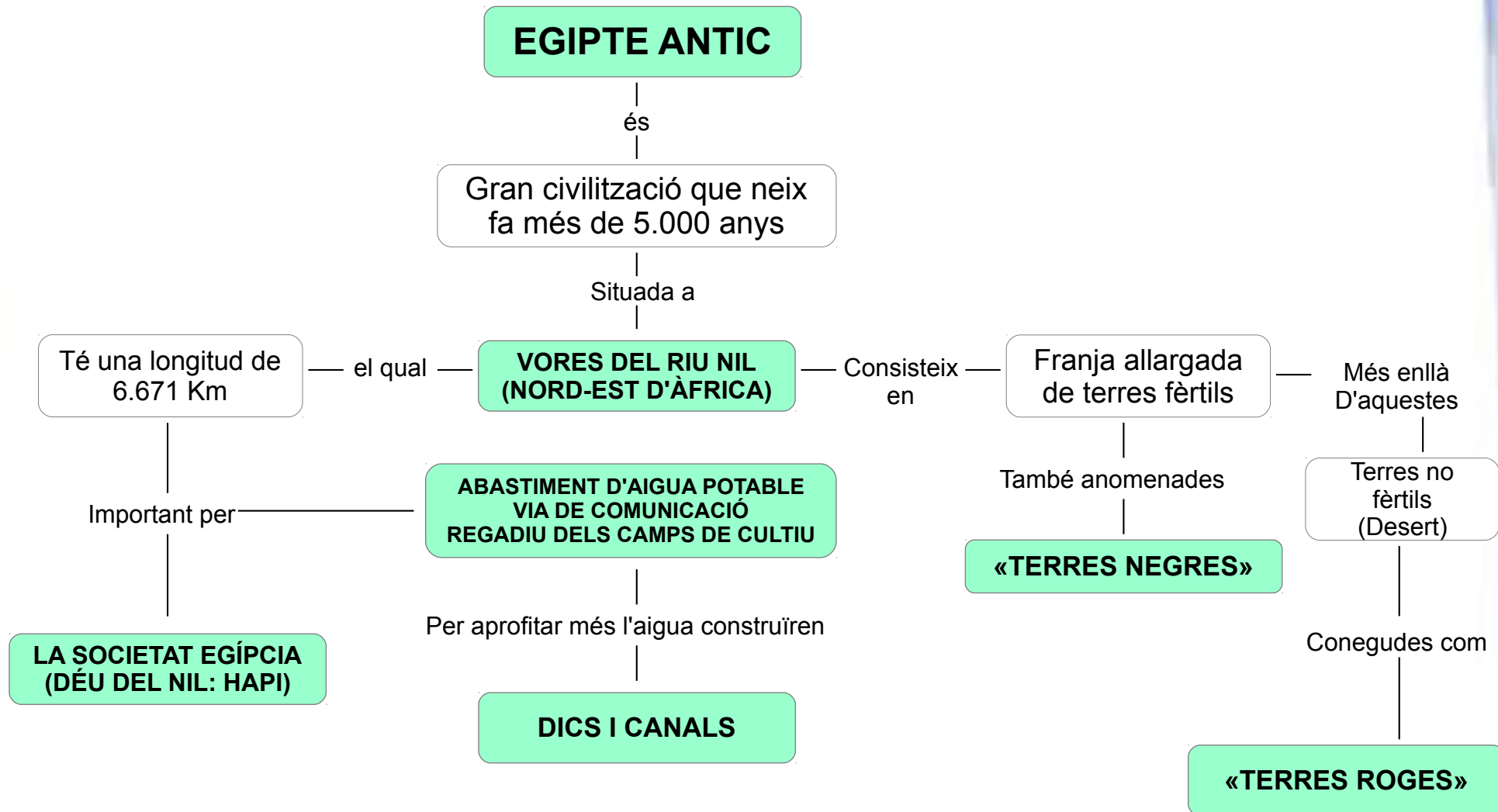

Idees resum bàsiques de Mesopotàmia

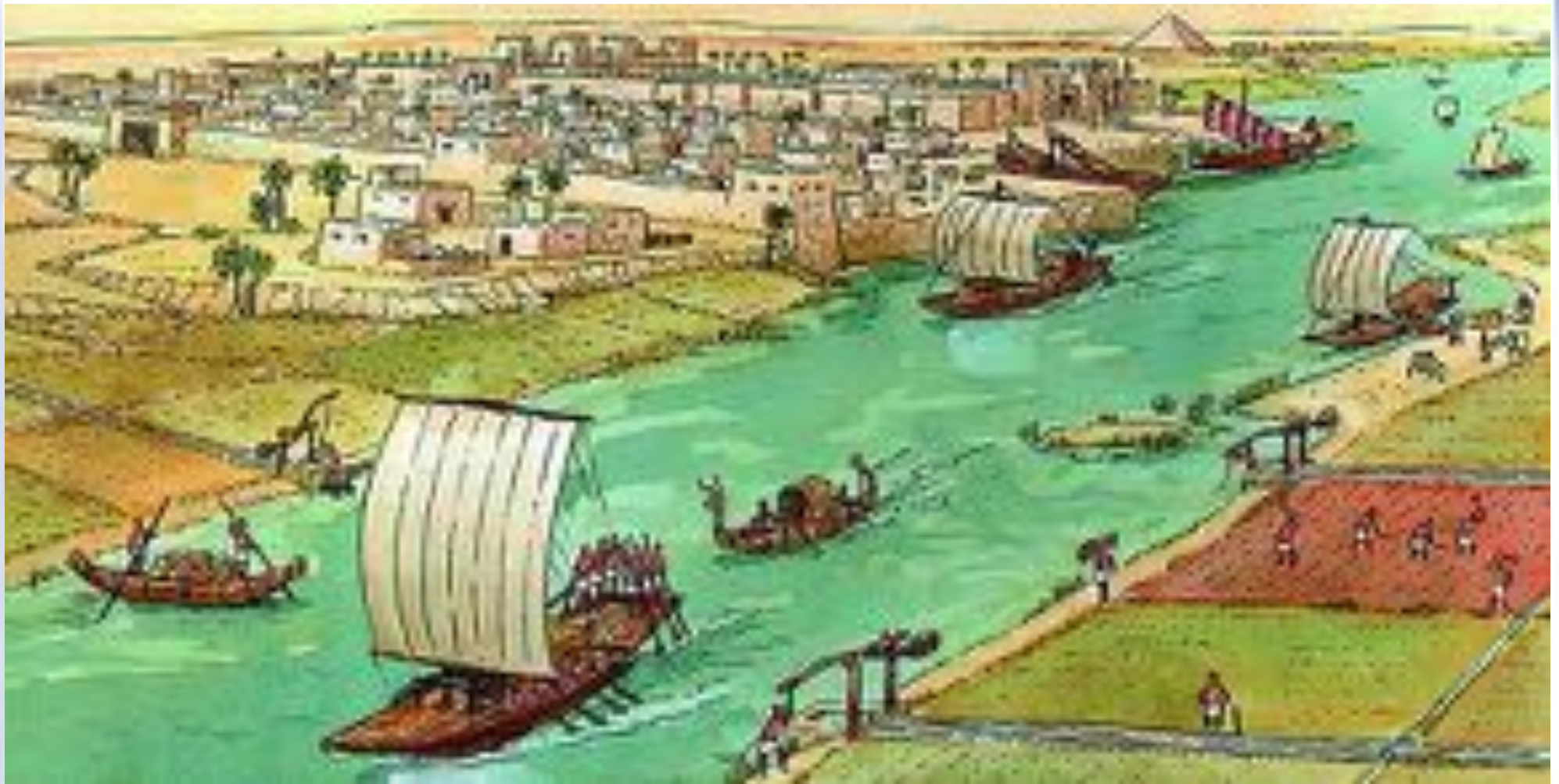
- 1. APARICIÓ DE L'ESCRITURA (MESOPOTÀMIA, 3000 a.C.) = MARCA L'INICI DE LA HISTÒRIA.**
- 2. APAREIXEN ELS PRIMERS GRANS IMPERIS (CIVILITZACIONS FLUVIALS): EGIPT, MESOPOTÀMIA, ÍNDIA I XINA.**
- 3. ES CARACTERITZAVEN PER: FORT PODER POLÍTIC, SOCIETAT MOLT JERARQUITZADA I GRANS OBRES.**
- 4. MESOPOTÀMIA ESTAVA SITUADA A LES ACTUALS IRAK, IRAN I SÍRIA: LLOC CLAU PEL COMERÇ I FAVORABLE PER L'AGRICULTURA.**
- 5. HI DESTACAREN 4 IMPERIS: SUMERI, ACCADI, ASSIRI I BABILÒNIC.**
- 6. HI HAVIA 2 GRUPS SOCIALS: PRIVILEGIATS I NO PRIVILEGIATS.**
- 7. LA SOCIETAT MESOPOTÀMICA ERA POLITEISTA (AMB DÉUS ANTROPOMORFS I IMMORTALS) I NO CREIA EN LA VIDA DESPRÉS DE LA MORT.**
- 8. A MESOPOTÀMIA EREN GRANS CONSTRUCTORS (ARC, VOLTA, ZIGGURAT, TEMPLES, PALAUS, ETC.).**

3. Egipte

3.1. Història d'Egipte

Per controlar el riu, els egipcis van desenvolupar el **càlcul** i la **geometria**, i van establir un **calendari** de crescudes.

També van crear sistemes de comptabilitat i tècniques constructives i hidràuliques.

Als temples es feien les observacions astronòmiques i càlculs matemàtics: l'any va ser dividit en 365 dies i el dia en 24 períodes (més endavant anomenats hores).

NILÒMETRE

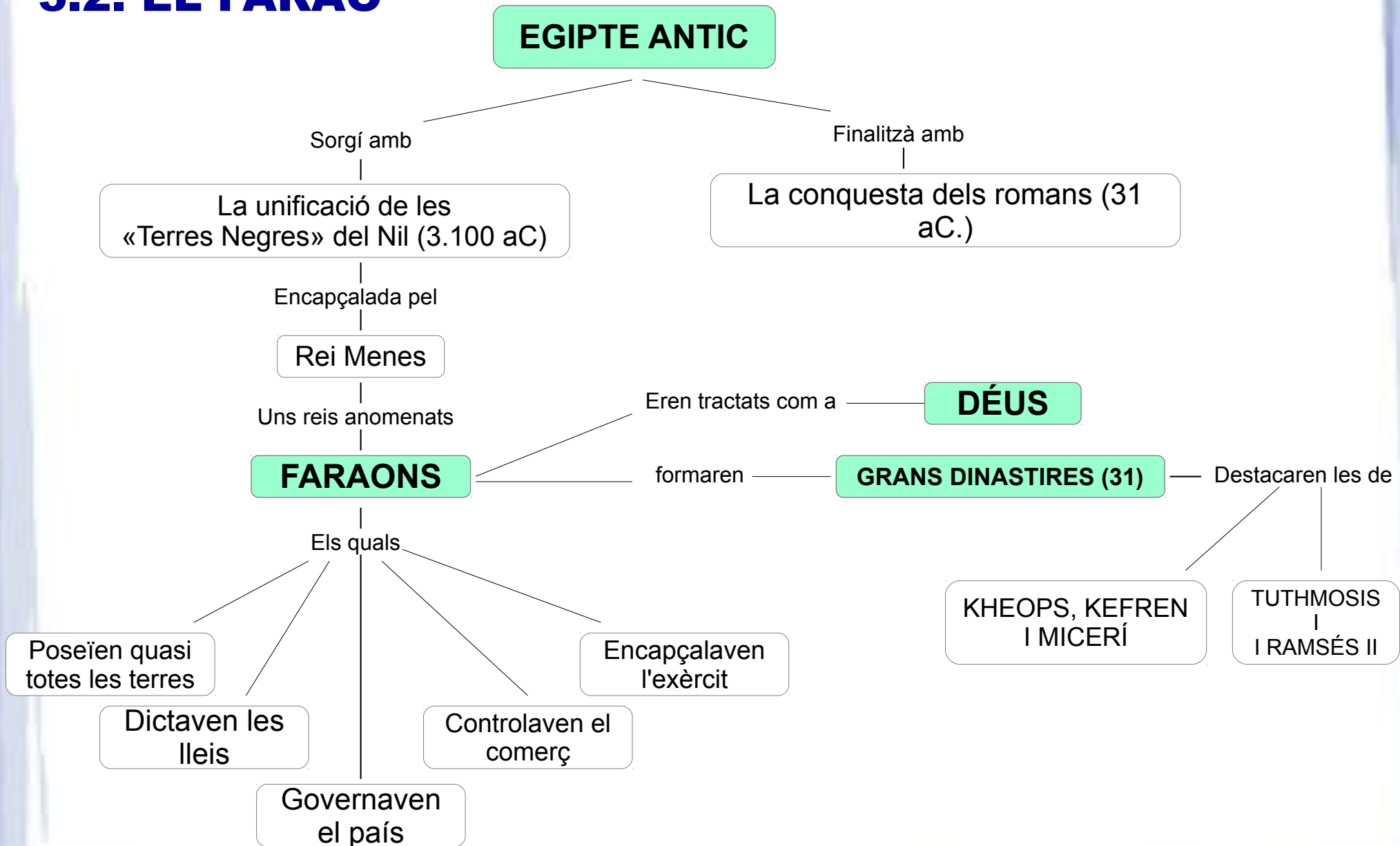
EL XADUF

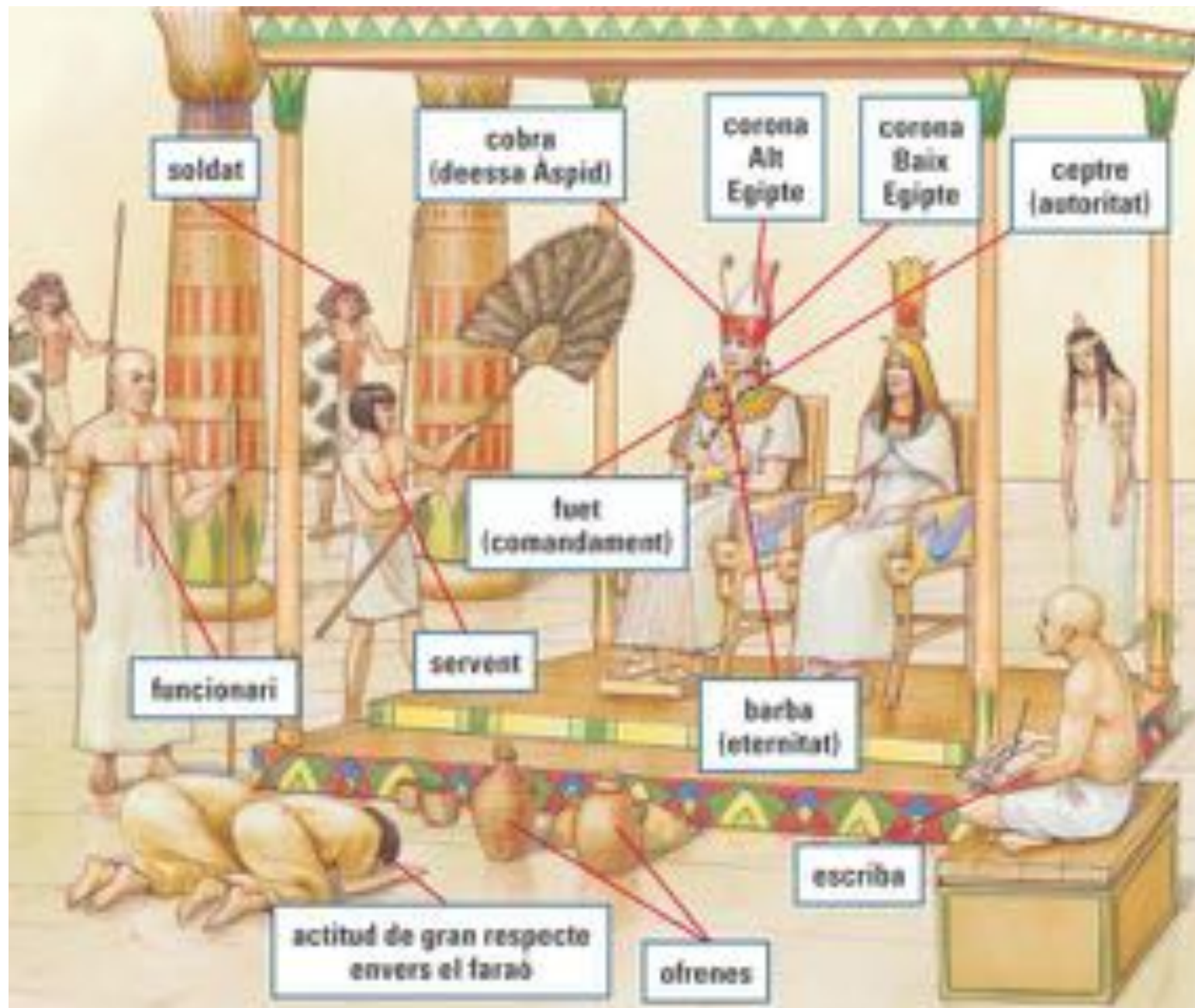

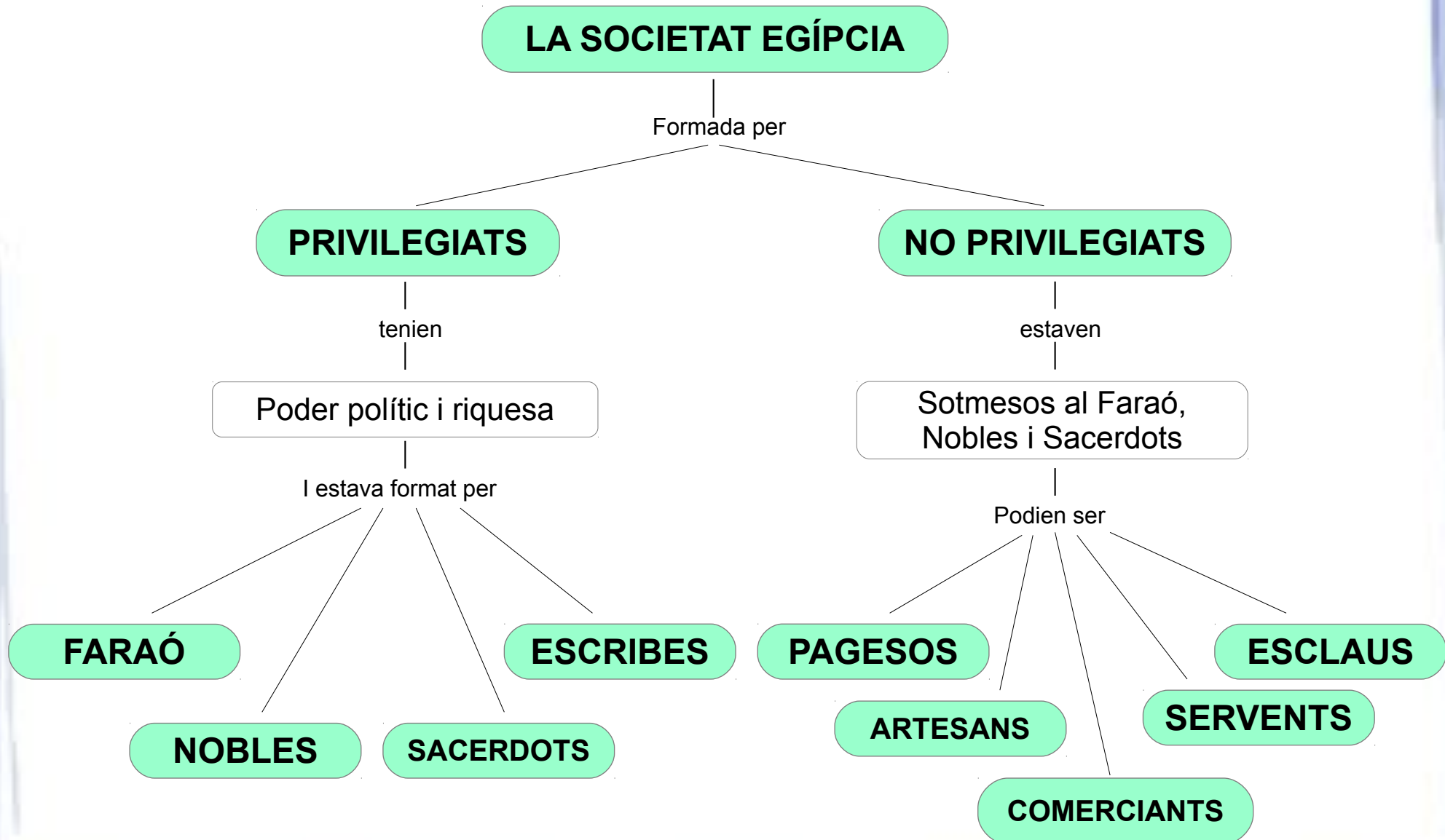
3.2. EL FARAÓ

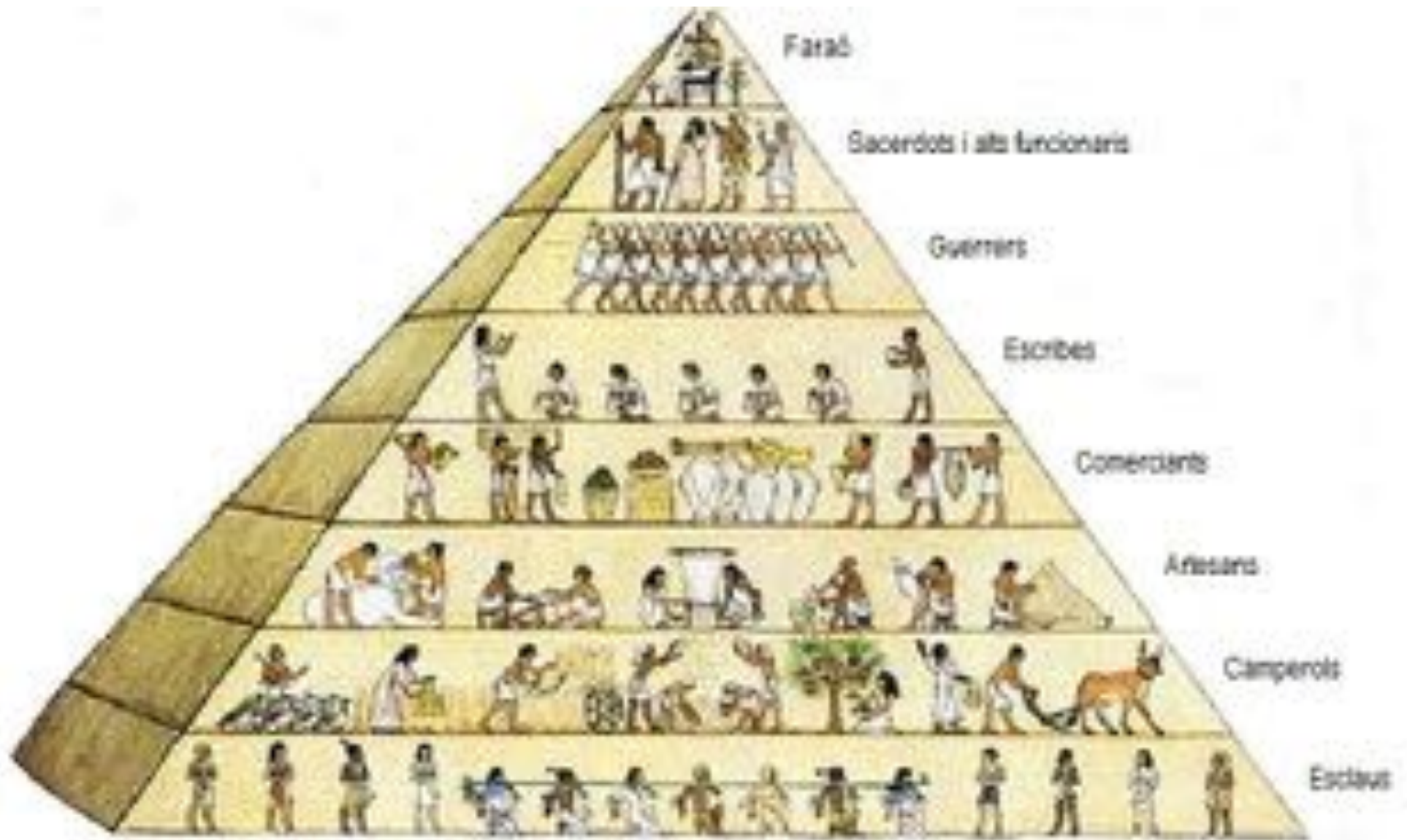

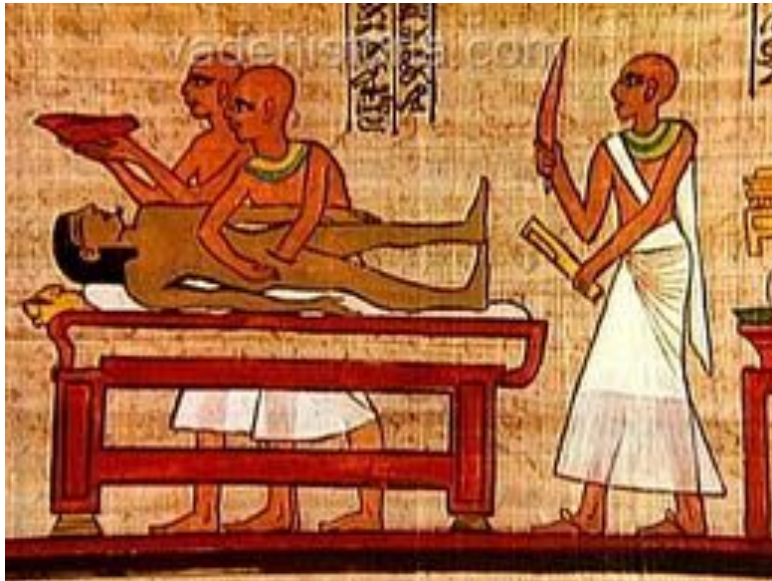

3.3. LA SOCIETAT EGÍPCIA

Sacerdots i funcionaris

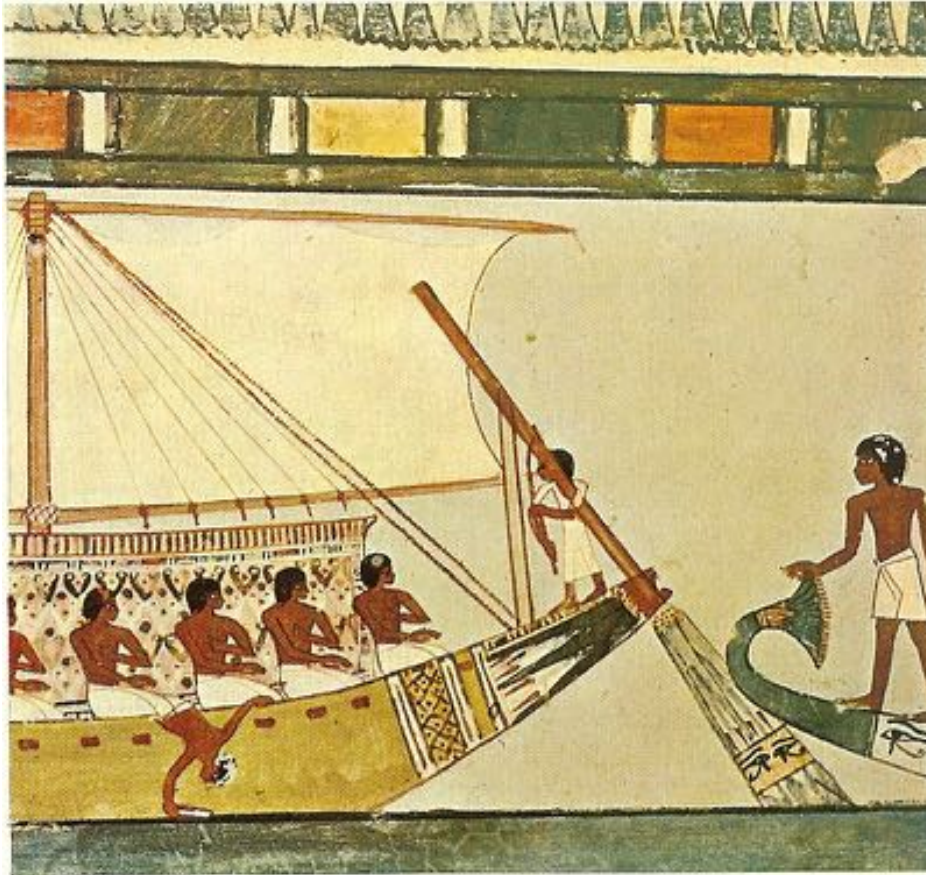
Escriba

Cort del Faraó

Guerrers

comerciants

Artesans

Pagesos

Servents

Esclaus

3.4. LA RELIGIÓ, LES CREENCES I L'ART EGIPCI

RELIGIÓ

- Els egipcis eren **politeistes**, tot i que el déu més important era:
 - ➔ El déu **Sol**; anomenat **Ra**, **Amon** o **Aton**.
 - ➔ **Altres déus importants** als que resaven eren:
 - Els déus **Isis**, **Osiris**, **Anubis**, **Thot** o **Horus**.
 - Resaven també a **animals** (cocodril), a **elements naturals** (Nil) i a **persones** (faraons).
- Els egipcis **pensaven que els déus eren immortals**.

Egyptian gods

Isis
Maternitat, vida i mort

Osiris
Mort i més enllà

Ra
Sol

Anubis
Cel

Set
Mort i funerals,
guardià de les tombes

Ptah
Creador del Nil

Thoth
Sabiduria, escriptura,
música

Horus
Amor i beguda

Anubis
Salut

Set
Violència i desordre

- Es creia que els **rituals religiosos** eren necessaris per **mantenir l'equilibri de l'univers**.
- Els **rituals religiosos** es duien a terme als **temples**, i cada temple pertanyia a un déu. Per això, a cada temple s'hi guardava una estàtua d'un déu diferent.

- Els **temples**, des del punt de vista religiós, eren la **residència dels déus a la Terra**.
- A cada temple hi havia un grup de **sacerdots** que tenien **diverses funcions**:
 - Netejar i vestir l'estàtua del déu.
 - Dur a terme els rituals religiosos.
 - Dur a terme processons al santuari per portar-hi aliments i begudes com a ofrena a la divinitat.

- Els **temples** es construïen amb **pedra** perquè era el material més resistent.
- Eren **edificis adovellats**: sostres plans sostinguts per grans columnes. No utilitzen mai ni l'arc ni la volta.
- Solien ser **enormes** i tendien a seguir la **mateixa estructura**.

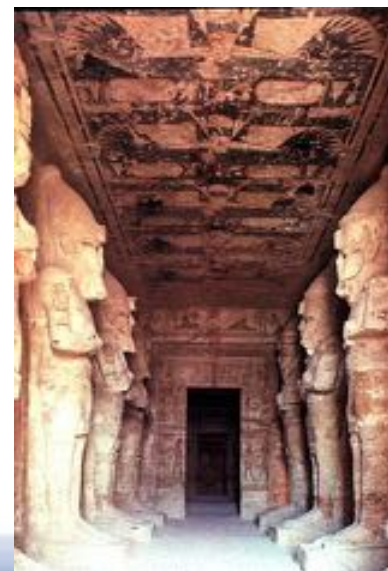
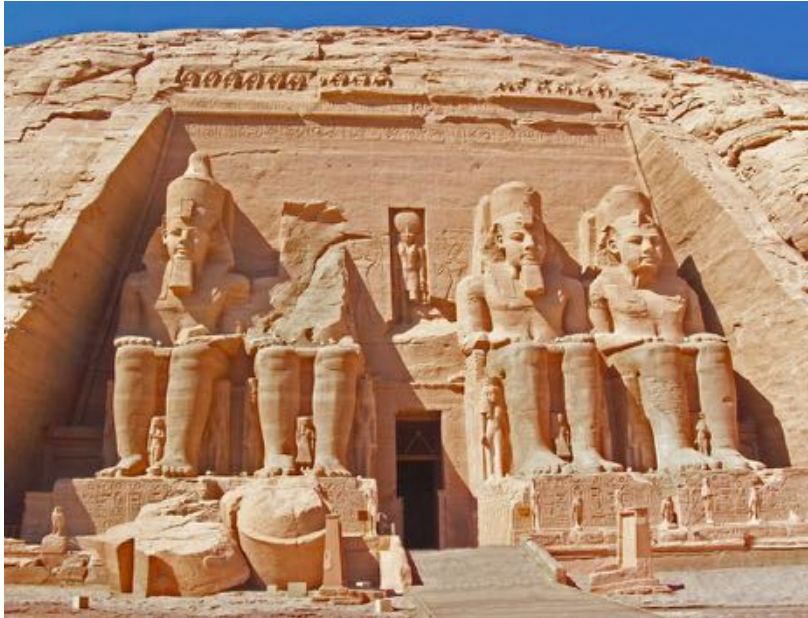
El temple de Luxor

El temple de Karnak

El temple de Abu Simbel

CREENCES

- Els egipcis creien en **la vida després de la mort**. Pensaven que era **necessari conservar els cossos** per a aquesta segona vida.

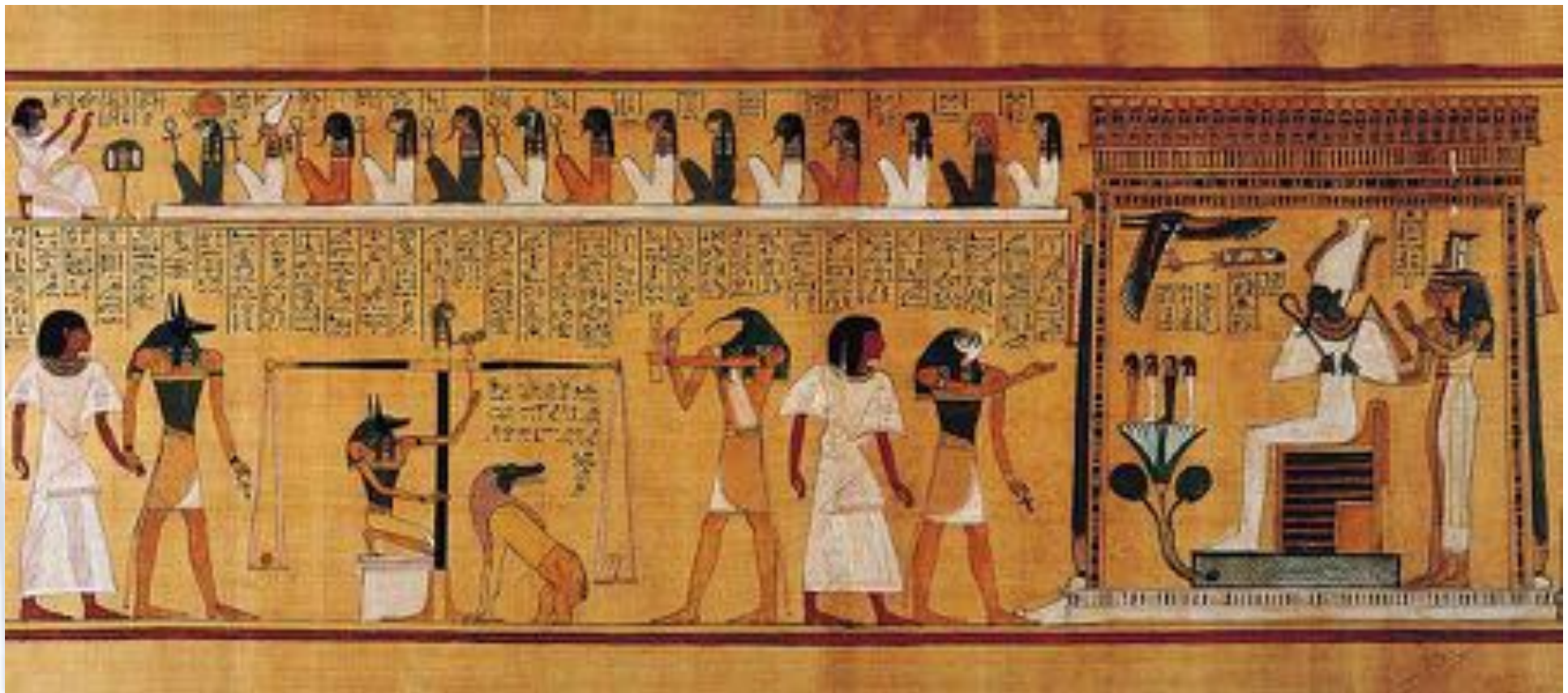

- Al voltant dels sarcòfags hi depositaven un **aixovar**. Aquest aixovar contenia tot allò que el mort pogués necessitar a la segona vida.
- Per impedir el robatori dels aixovars, les tombes tenien múltiples **passadissos**.

LA VIDA DESPRÉS DE LA MORT

- La religió egípcia prometia una vida després de la mort:
 - Els éssers humans estaven formats per un cos i una ànima (el **ka**) i quan el cos moria, el ka passava a la vida d'ultratomba si el cos havia quedat incorrupte
 - Per això, la família embalsamava el difunt (momificació) que després de 40 dies es convertia en mòmia dissecada i s'havia de presentar davant del **Tribunal d'Osiris**, que jutjava la seva vida terrenal.

PROCÉS DE MOMIFICACIÓ

- S'extreia el cervell amb un ferro corb pel nas.
- S'extreien les vísceres i es posaven als **vasos canopis**:
 - el vas canopi amb cap de xacal conservava l'estomac
 - el vas canopi amb cap d'esser humà conservava el fetge
 - el vas canopi amb cap de falcó conservava l'intestí
 - el vas canopi amb cap de babuí els pulmons
- S'**embalsamava** el cadàver i es cobria de natró (entre 40 i 80 dies aproximadament).

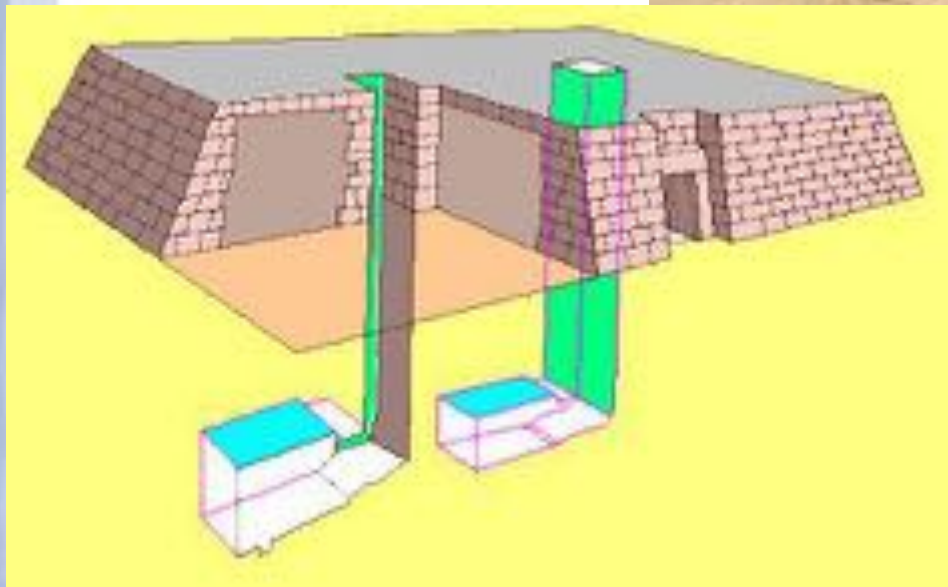

- Es renta el cadàver i es cobreix tot el cos de **benes de fil** (entre les benes s'hi col·locaven amulets).
- Després s'introduïa la mòmia dins un **sarcòfag**.
- Després el portaven amb barca funerària fins a la tomba.
- En darrer lloc s'havia de presentar davant **Osiris** per passar el Judici Final.

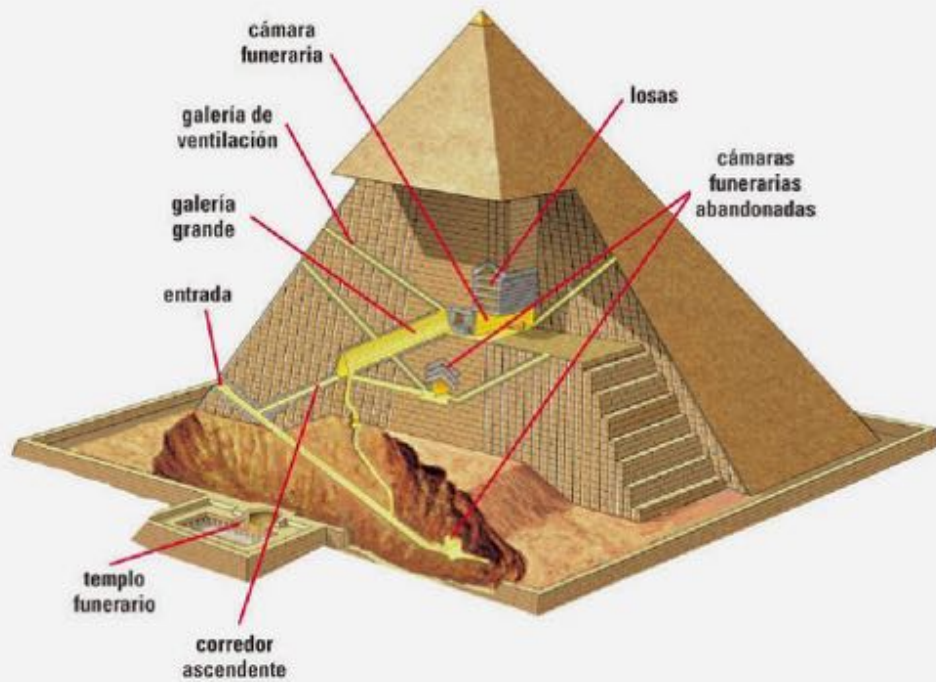
LES TOMBES EGÍPCIES

Mastaba

LES TOMBES EGÍPCIES

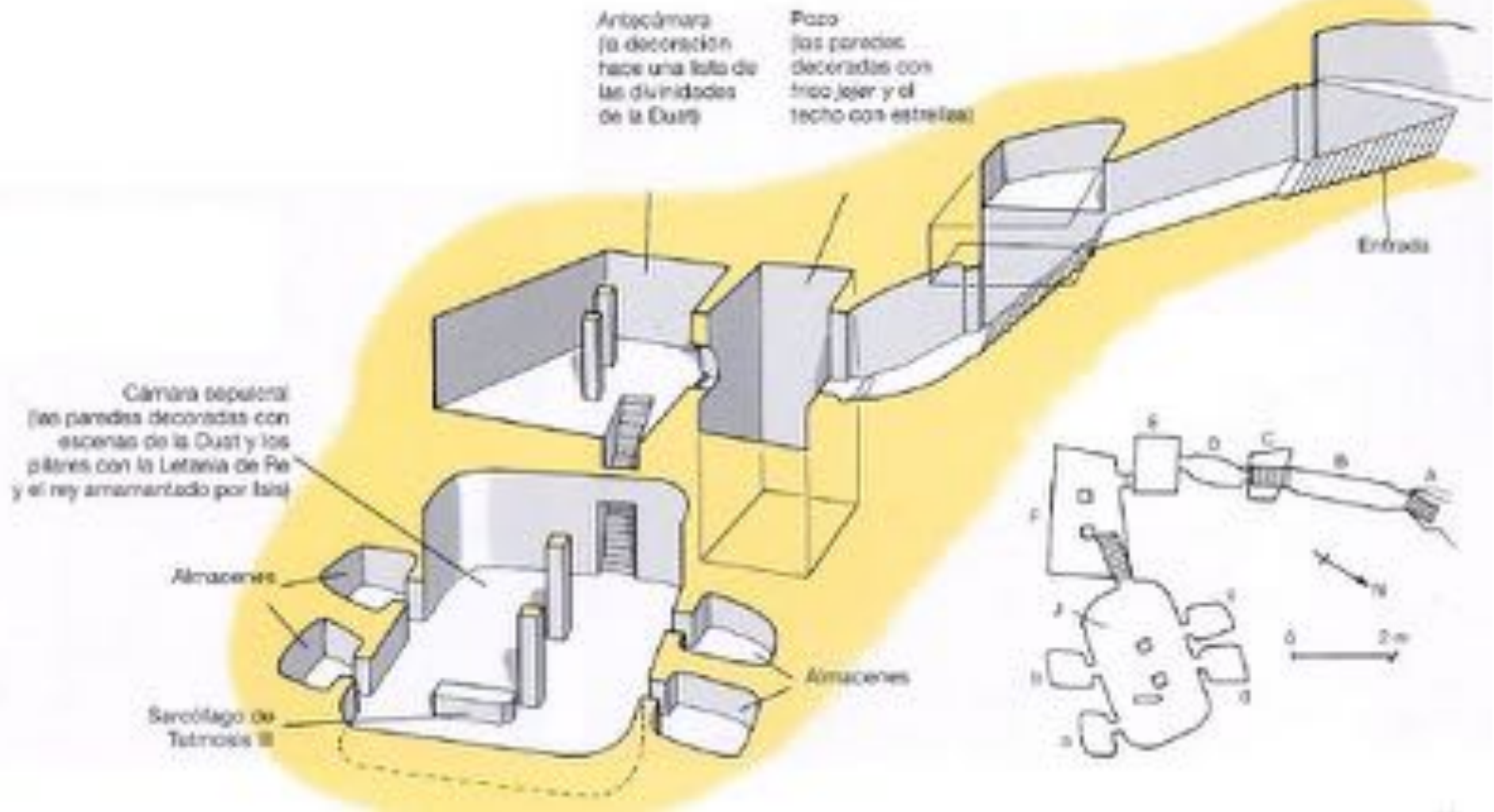
Piràmide

LES TOMBES EGÍPCIES

Hipogeu

LES PIRÀMIDES DE GIZEH

- Als inicis de l'imperi egipci, els faraons eren enterrats a les **piràmides**. Les piràmides més espectaculars són les de **Gizeh** on s'hi enterraren els cossos de **Keops, Kefren i Micerí**.
- Tenen uns 5.000 anys d'antiguitat, fan 147 metres d'alçada i cada costat fa 230 metres a la base.

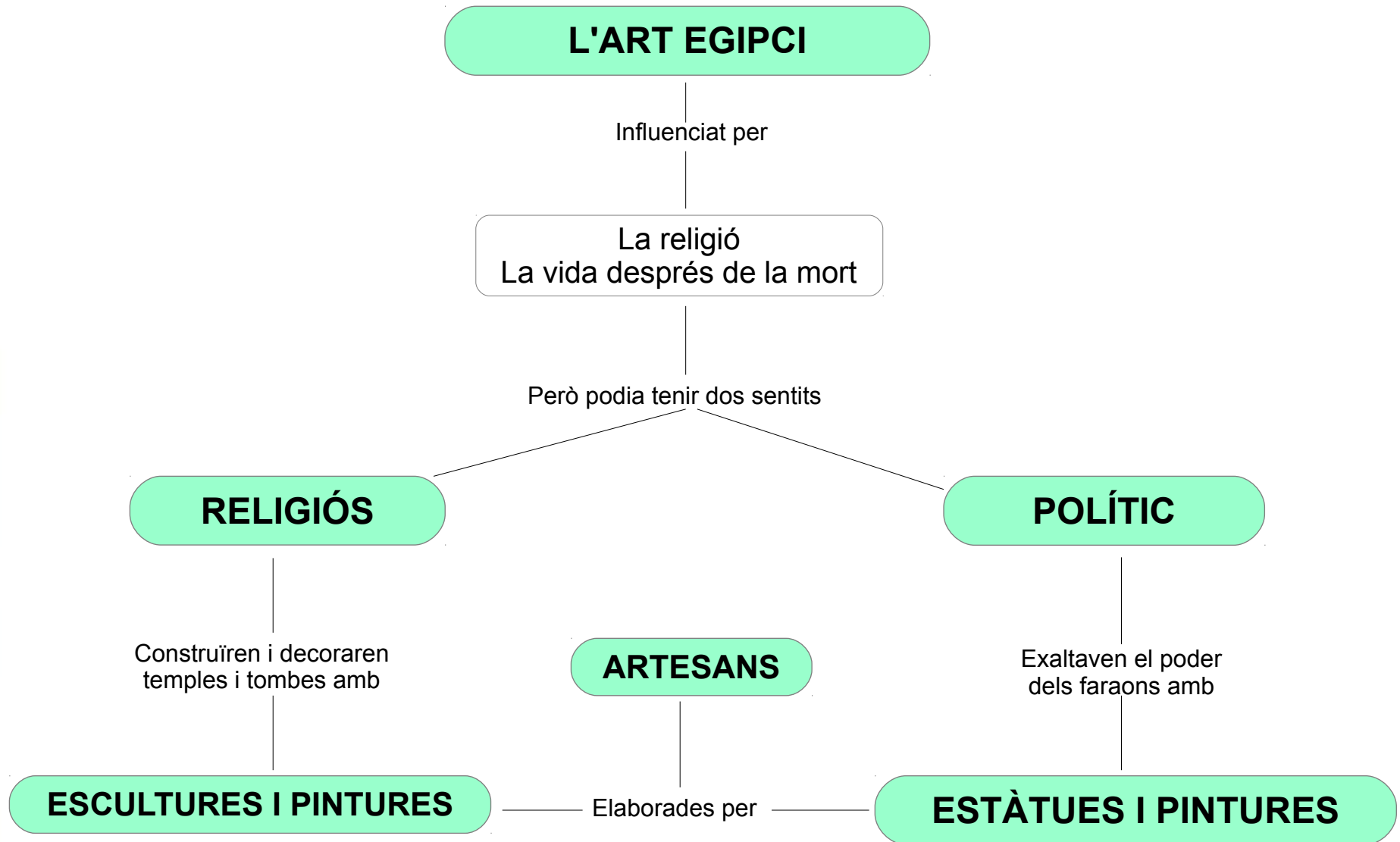

LA VALL DELS REIS I DE LES REINES

- Més tard, els faraons començaren a enterrar-se en tombes subterrànies excavades davall terra (en **hipogeus**). Els hipogeus més importants són els de **la Vall dels reis i de les reines**.

ART

CARACTERÍSTIQUES DE LA PINTURA I L'ESCULTURA EGÍPCIA

- Els artistes seguien unes **normes i principis molt estrictes**. Aquests eren:
 - **Falta de perspectiva**
 - **Frontalitat**
 - **Idealització**
 - **Immobilitat i rigidesa**

Bust de Nefertiti

Ramsès II a la batalla de Qades

Temple d'Abu Simbel

L'ESCRITURA JEROGLÍFICA

PEDRA ROSETTA